Львівський національний медичний університет ім. Данила Галицького
кафедра анестезіології, та інтенсивної терапії

Гостре пошкодження нирок в клініці інтенсивної терапії.

Підгірний Я., Русин О., Яковлев І.

Конфлікт інтересів.

- **Відсутній**

Перший опис синдрому ниркової недостатності («нездатність нирок виділяти сечу» – ischuria renalis) був зроблений W.Heberden в 1802 році в його праці “Commentaries on the History and Cure of Diseases”

W.Heberden Commentaries on the History and Cure of Diseases // London, Payne.-1802.Reprinted by Classicsof Medicine Library, Birmingham,1983

Вперше термін «гостра ниркова недостатність» ввів американський фізіолог Homer W.Smith в роботі “The Kidney:Structure and Function in Health and Disease” в 1951 році

W.Smith Acute renal failure related to traumatic injuries;in The Kidney:Structure and Function in Health and Disease // Cary, Oxford University Press.-1951

Клінічні та біохімічні фактори ризику ГПН до цього часу чітко не стратифіковані

Соколов Д.В.,Полушин Ю.С. Острое почечное повреждение в периоперационном периоде.//Вестник Анестезиологии и Реаниматологии.- 2018.-том 15.-№1.-С.46-53

Протягом останніх 50 років появилося біля 35 різних визначень ГНН.

Епідеміологія.

За даними J.Case (2013) частота виникнення ознак ГПН у критичних хворих (компонент СПОД) складає від 20% до 50%

За даними E. Hoste (2007) ГПН з потребою в НЗТ збільшує летальність до 50%.

Case I., et al., Epidemiology of acute kidney injury in the intensive care unit. Crit Care Research and Practice,20136 pp 479-730

Hoste E.A. et al., Epidemiology of AKI in the ICU.Acta Clin.Belg ,2007, vol 626 supp2, pp 314-317

За даними R.Bellomo et al., (2017) ГПН в клініці АРІТ виникає у 35-75% пацієнтів

Bellomo R., RoncoC.,Mehta R.L. et al. Acute kidney injury in the ICU: from injury to recovery: reports from the 5th Paris International Conference // Ann Inten Care.-2017.-vol7.-P.49

В 2000 році за ініціативи C.Ronco, J.A.Kellum, R.Mehia було створено групу ADQI (Acute Quality Initiative) на меті якої було:

1. упорядкувати дані по даній проблемі
2. розробити єдиний підхід у формулюванні поняття ниркова дисфункція
3. розробити критерії для її стратифікації

” Ініціатива якості замісної ниркової терапії у хворих з ГНД ”
(Acute Dialysis Quality Initiative – ADQI)RIFLE 2000 р
RIFLE = Risk > Injury > Failure > Loos > End Stage Kidney Disease

	Критерії величини клубочкової фільтрації	Величина діурезу	Висока чутли вість
Risk (ризик)	⇧ конц.Креатиніну в 1,5 рази ⇩ GFR на 25 %	UO < 0,5 мл/кг/год напротязі 6 год	
Injury (пошкод ження)	⇧ конц.Креатиніну в 2 рази ⇩ GFR на 50 %	UO < 0,5 мл/кг/год напротязі 12 год	
Failure (недоста тність)	⇧ конц.Креатиніну в 3 рази ⇩ GFR на 75%	UO < 0,3 мл/кг/год напротязі 24 год Анурія напротязі 12 год	
Loss (втрата)	Важка ГНН – це втрата ниркових функцій до 4 тижнів		Високо специфічні
ESKD (end stage renal disease) термінальна НН Захворювання нирок більше 3 місяців			

Acute kidney injury criteria (KDIGO)

Стадія	*Рівень креатиніну в сироватці крові*	*Темп сечовиділення*
1	*В 1,5-1,9 раз вище вихідного або підвищення на 0,3 мг/дл (>26,5 мкмоль/л)*	*<0,5 мл/(кг•год⁻) за 6-12 год*
2	*В 2,0-2,9 раз вище вихідного*	*<0,5 мл/(кг•год⁻) за понад 12 год*
3	*В 3 рази вище вихідного,* *Або* *Підвищення до ≥ 4,0 мг/дл (≥353,5 мкмоль/л)* *Або* *Початок НЗТ* *Або* *У хворих < 18 років, сниження ШКФ до <35 мл/хв/1,73 м²*	*<0,3 мл/(кг•год⁻) за понад 24 год* *Або* *Анурія протягом 12 год*

Стабільність показників гемодинаміки – важливіший показник для уникнення ризику виникнення ГПН.

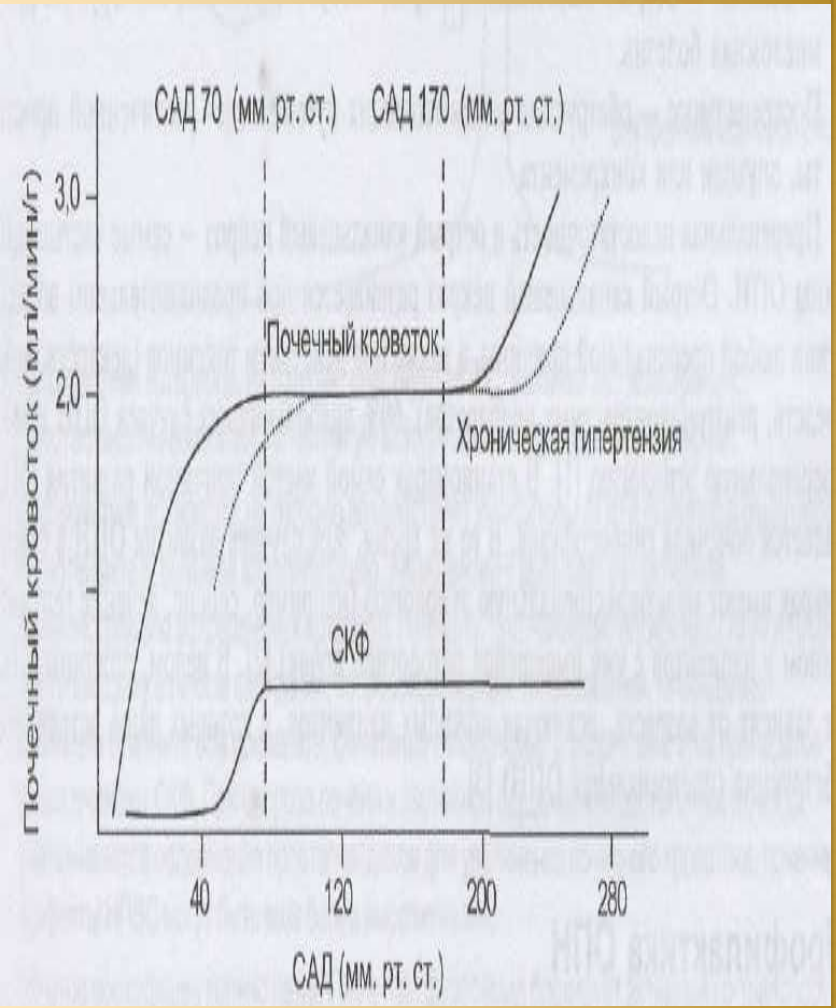

За даними дослідження SEPSISPAM підтримка САТ 80-85 мм рт ст у пацієнтів з сепсисом з хрон артеріальною гіпертензією в анамнезі знижувало потребу в НЗТ в порівнянні групою хворих де САТ підтримавали в межах 65-70 мм рт ст

Asfar P. et al., High versus low blood-pressure target in patients with septic shock. New Eng.J.Med., 2014, vol.570,pp1583-1593

Неоднозначними є дані про роль інфузійної терапії в поліпшенні перфузії нирок та їх функцій. …перевантаження рідиною часто приводить до погіршення функції нирок у звязку з наростанням венозного застою…

… рестриктивна стратегія інфузії має менший зв'язок з розвитком ГПН у порівнянні з інфузійною терапією, яку проводять за ліберальним протоколом…

Hjortrup P.B. et al., CLASSIC Trial Group,Scandinavian Critical Care Trials Group Restricting volumes of resuscitation fluid in adults with septic shock after initial management:the CLASSIC randomised, parallel-group, multicentre feasibility trial.Intens.Care Med , 2016, vol.42, pp 1695-1705

В рамках корекції гіповолемії декілька досліджень показали важливість не тільки якісного складу інфузійних розчинів ***(Myburgh J.A. et al., Hydroxyethyl stargh or saline for fluid resuscitation in intensive care. N.Engl.J.Med., 2012,vol.357, pp 1901-1911)*****,*** ***але і їх кількості*** ***(Raimundo M., et al. Increased fluid administration after early acute kidney injury is associated winh less renal recovery // Shock.-2015.-Vol.-44.-P.431-437)***

Absolute and relative indifications to srart acure dialysis in case of acute renal injury

Позаник	Характеричтика	Абсолютні/ відносні
Метаболічні порушення	Сечовина > 27 ммоль/л	відносне
	Сесовина > 35.6 ммоль/л	абсолютне
	Гіперкаліємія > 6 ммоль/л	Відностне
	K^+ >6,5 ммоль/л, або > 6 ммоль/л+ зміни на ЕКГ	Абсолютне
	Дизнатріємія	Відносне
	ГіперMg>4 ммоль/л з анурією та відсутністю сухожильних рефлексів	Абсолютне
Ацидоз	pH > 7,1	Відносне
	pH < 7,1	Абсолютне
	Лактатацідоз на фоні вживання метформіну	Абсолютне
Гіперволемія	Чутлива до діуретиків	Відносне
	Нечутлива до діуретиків	Абсолютне

До цього часу спірними є питання про ранній чи відтермінований початок НЗТ, тривалості її проведення, про момент її припинення.

Модификации гемодиализа

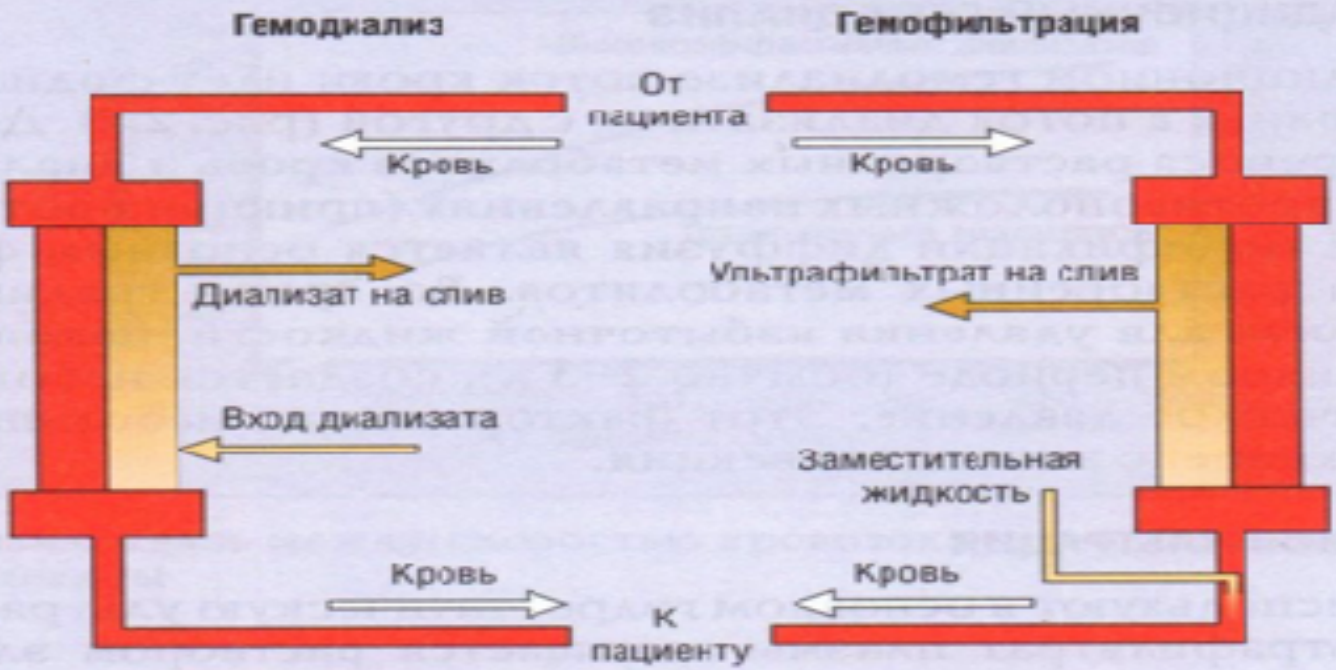

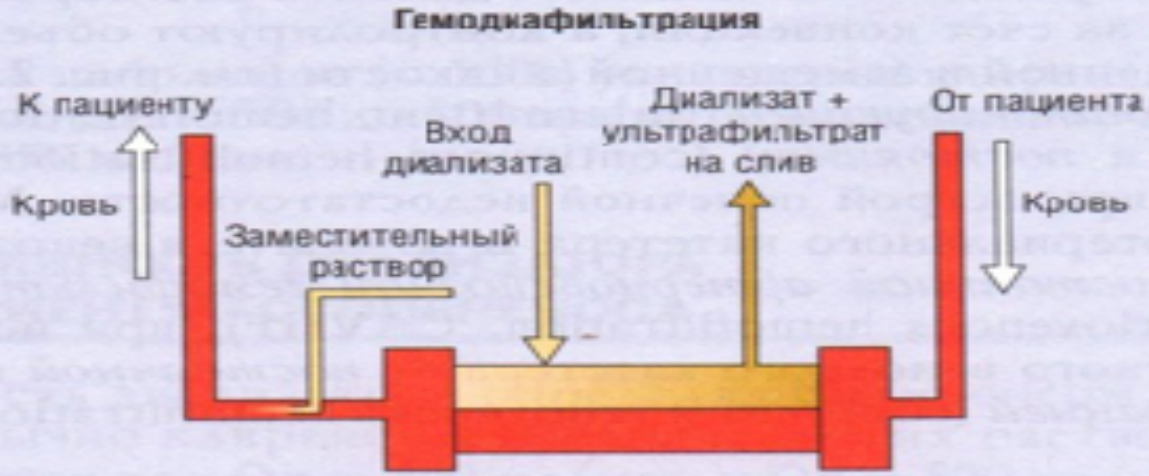

Для розрахунку тривалості ГД (діалізного часу - Т) запропоновано багато формул . Найбільш поширене його визначення з допомогою індексу Kt/V

(де К- кліренс діалізатора по сечовині (мл/хв) , а V (мл) – об'єм води тіла , рівний об'єму розподілу сечовини в організмі –0,58 х МТ (кг) , t –час гемодіалізу (хв).

Гемодіаліз можна вважати адекватним при Kt/V =1,0-1,4 .

Деякі автори пропонують досягати Kt/V 3,9

Сравнение Kt/V у пациентов с низким и высоким числом реюзов

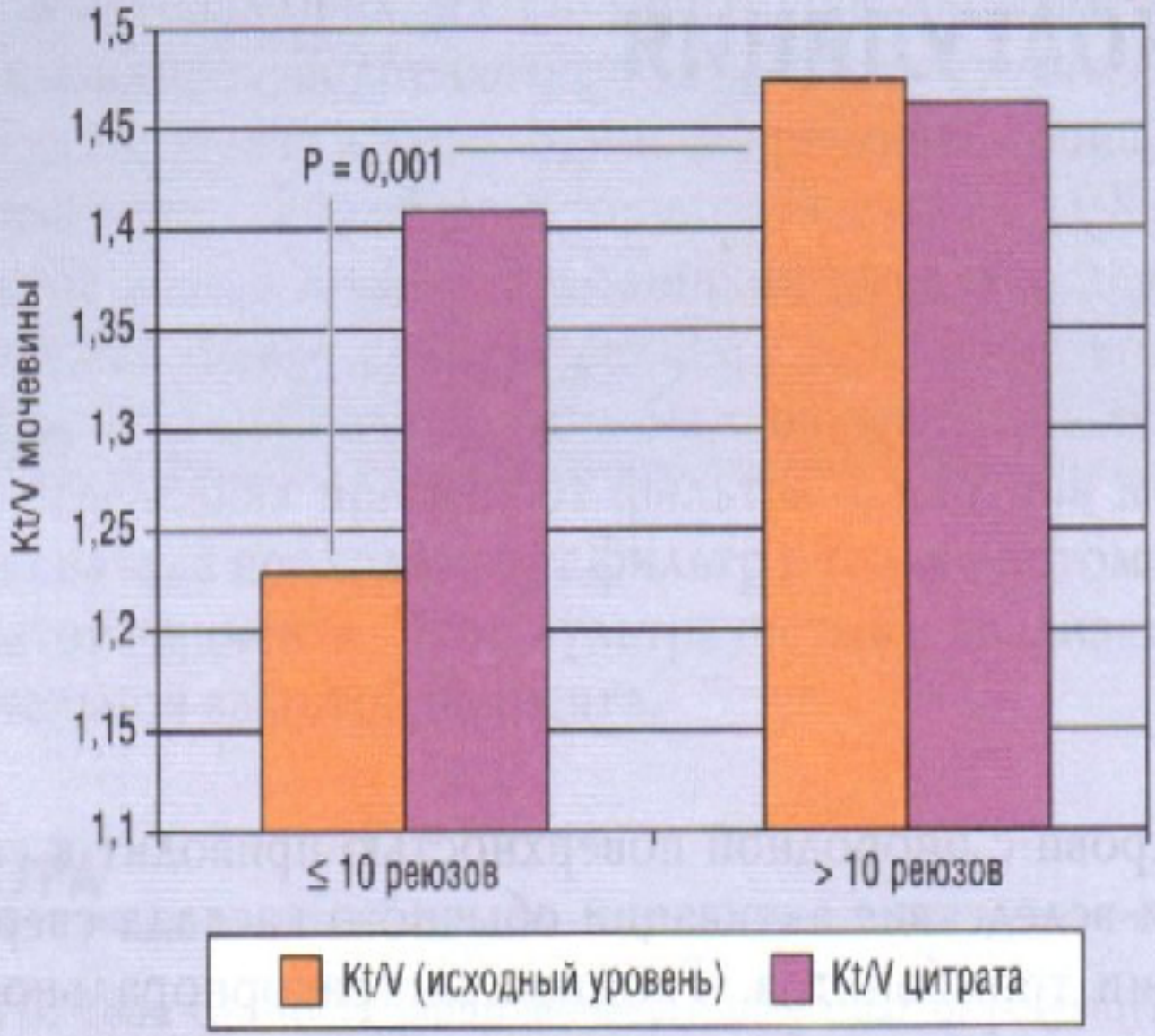

Концентрация мочевины до и после диализа

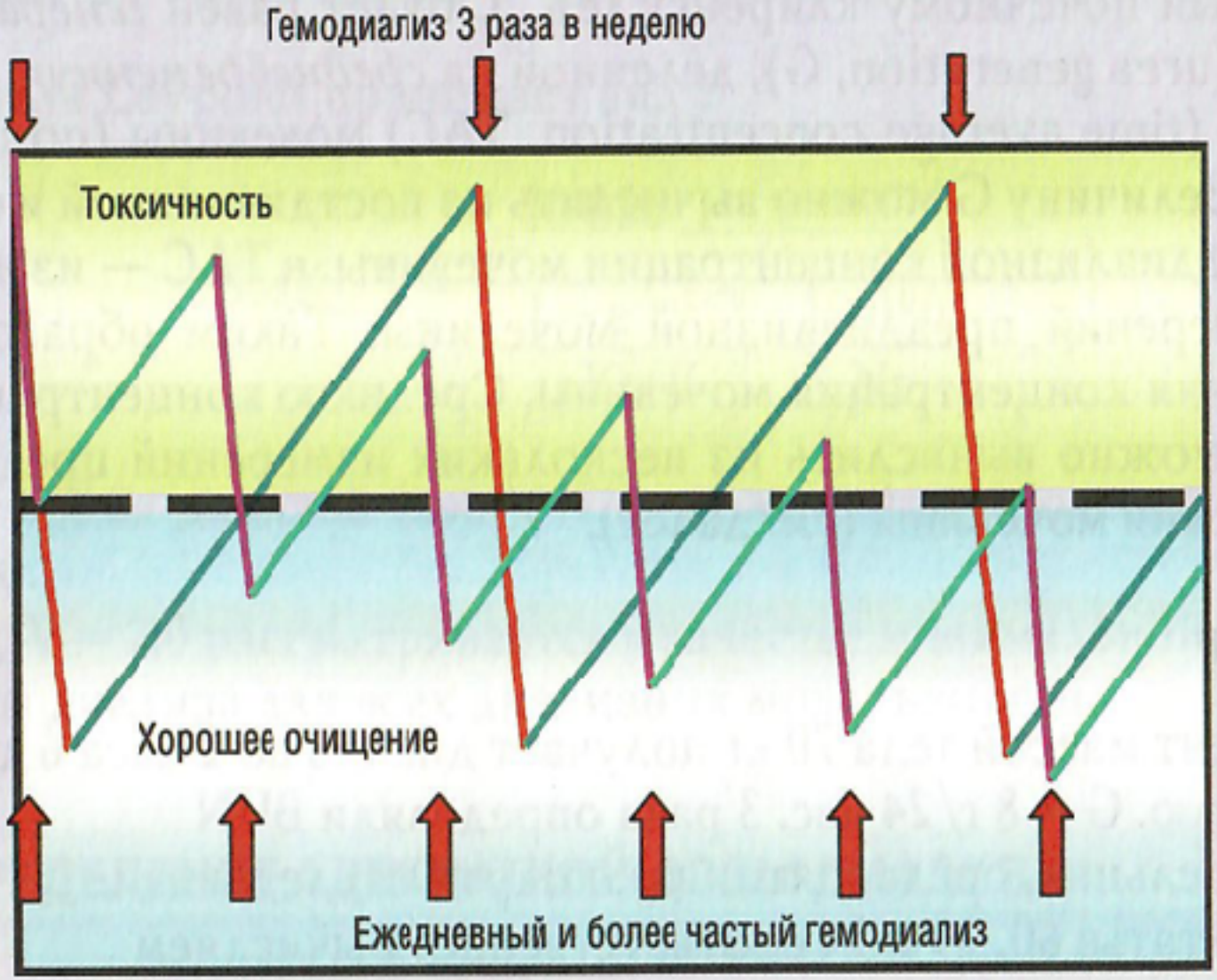

Різні технології НЗТ

Параметры	IHD	CVVHF	CVVHD	CVVHDF	SLEDHD	SCUF
Проницаемость мембраны	Различная	Высокая	Высокая	Высокая	Различная	Высокая
Скорость кровотока (мл/мин)	250–400	200–300	100–300	200–300	100–200	100–200
Скорость потока диализата (мл/мин)	500–800	0	16–35	16–35	100–300	0
Фильтрат (л/сут)	0–4	24–96	0–4	24–48	0–24	0–24
Заместительная жидкость (л/сут)	0	21–90	0	23–44	0	0
Насыщение эффлюента (мочевина, %)	15–40	100	85–100	85–100	60–70	100
Тип клиренса	Диффузия	Конвекция	Диффузия	Диффузия + конвекция	Диффузия	Конвекция (минимальная)
Клиренс мочевины (мл/мин)	180–240	17–67	22	30–60	75–90	1,7
Длительность (час)	3–6	> 24	> 24	> 24	Различная	Различная

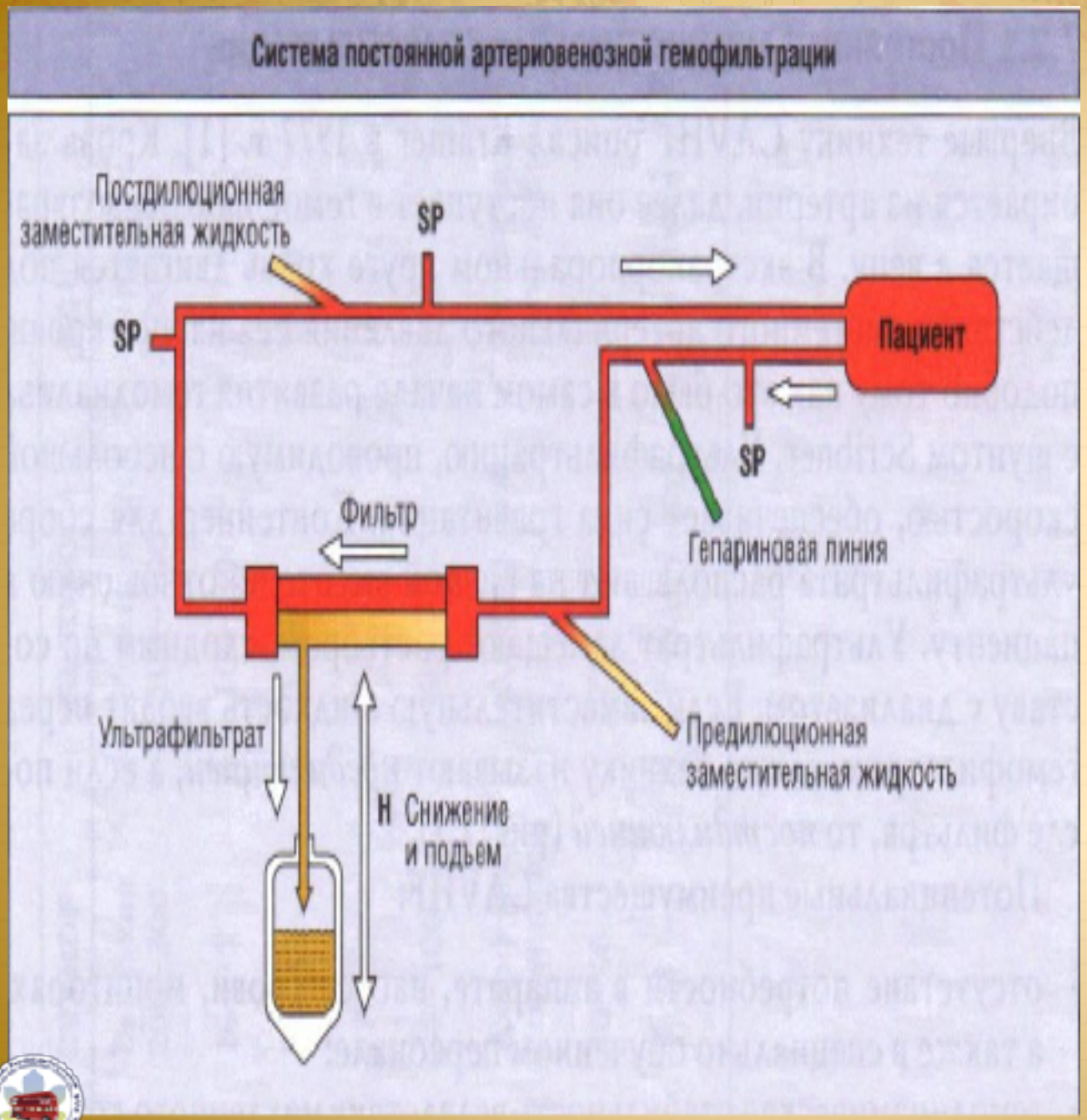

a-v HF

фільтрація і конвекція (низько і середньомолекулярні речовини)

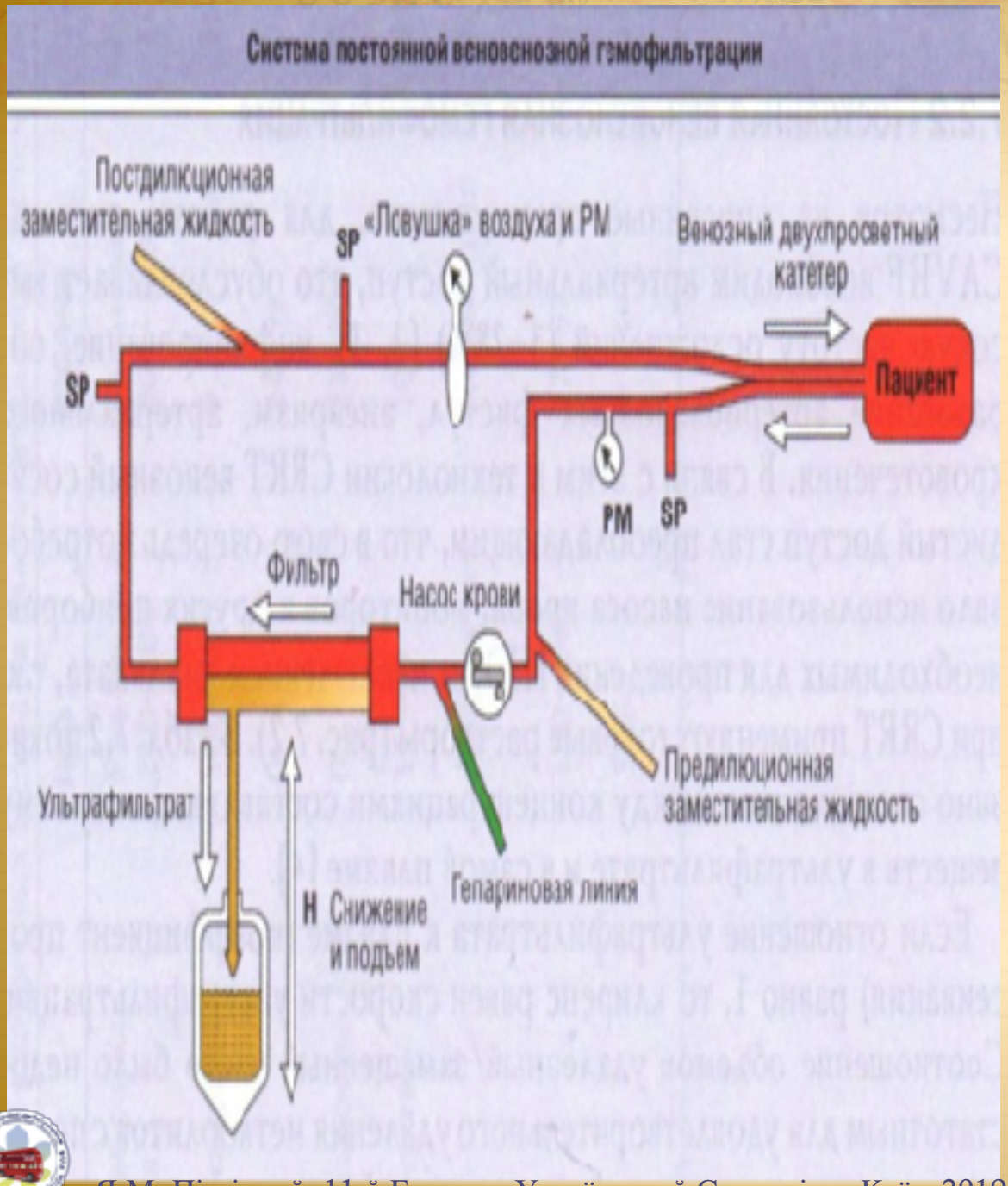

v-v HF

фільтрація і конвекція (низько і середньомолекулярні речовини)

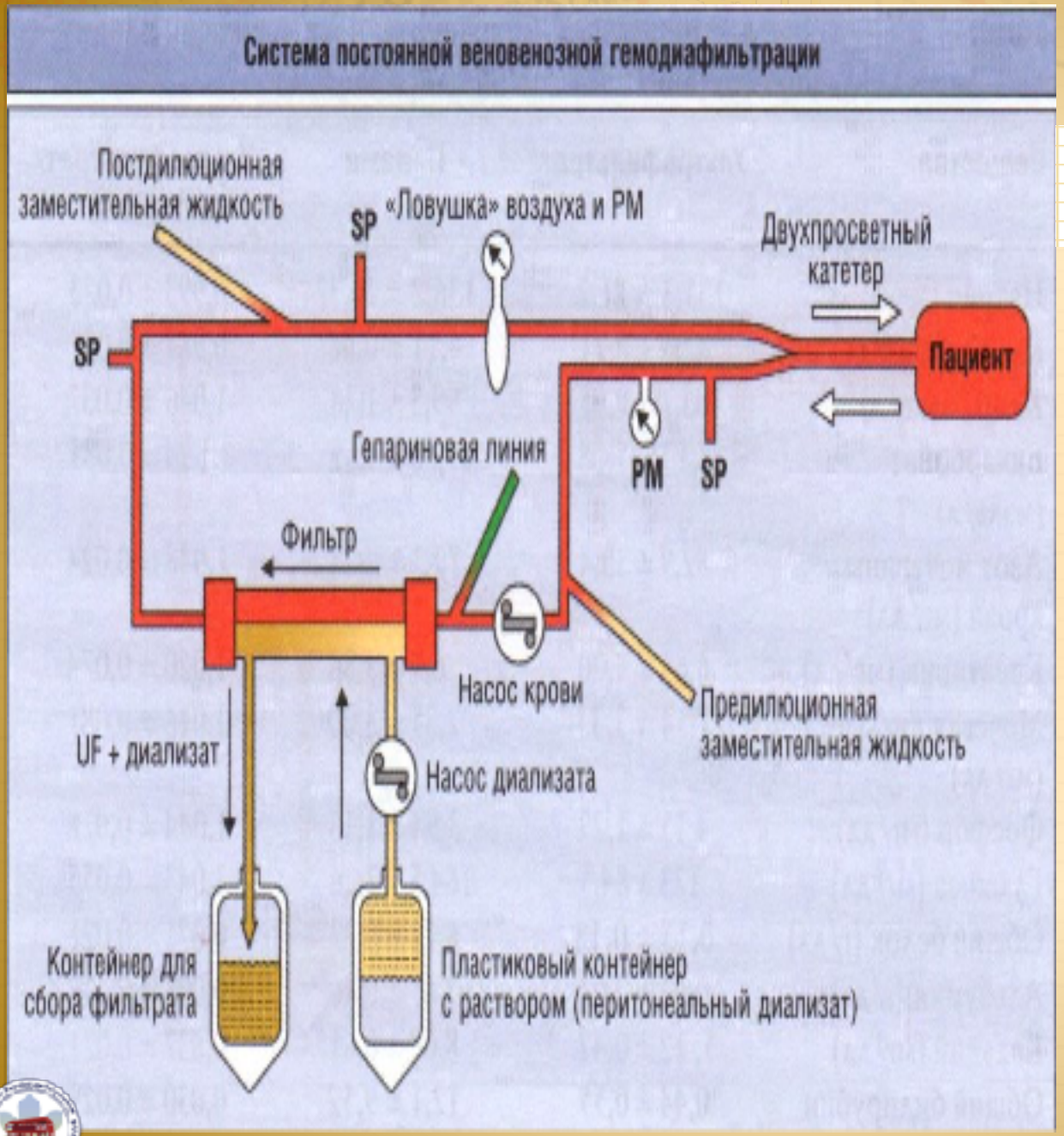

CVVHDF

дифузія, фільтрація, і конвекція

(низько та СМ речовин)

Перемещение жидкости в зависимости от ультрафильтрации

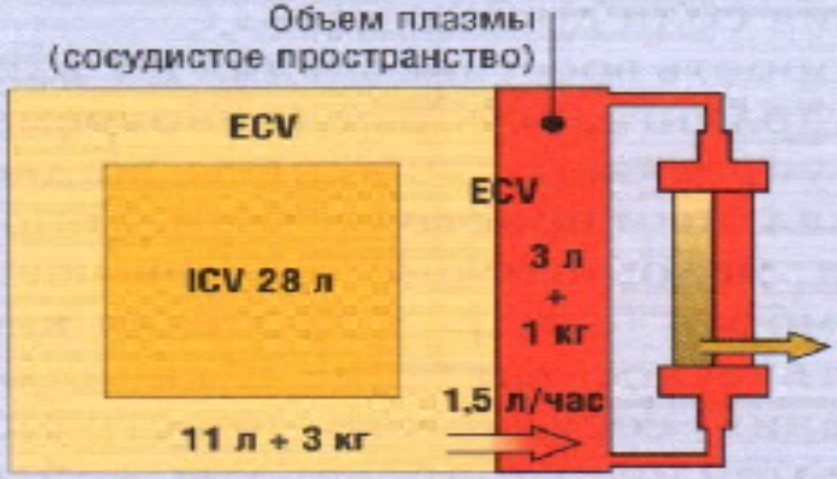

Пациент с массой тела 70 кг,
с нормальным распределением жидкости.
Между диализами прибавил 4 кг.
Время диализа — 3 час. UFR = 1,33 л/час.
Эта скорость меньше, чем скорость восполнения, равная 1,5 л/час.
Незначительный риск гипотензии

UFR < 1,5 л/час
Нет гипотензии

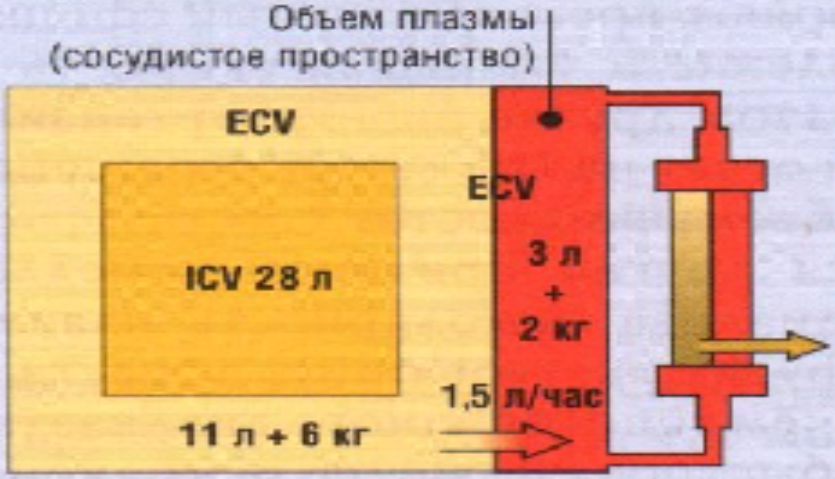

Тот же пациент между диализами прибавил 8 кг. Время диализа — 3 час.
UFR = 2,6 л/час.
Это значительно больше, чем скорость восполнения. Высокий риск гипотензии

UFR = 2,6 л/час
Истощение PV и гипотензия

Восполнение из внесосудистого пространства

Скорость ультрафильтрации

Curves of renal dysfunction after an episode of acute kidney injury

Траекторії	*Опис траекторії*
1	*ГПН 1-ї стадії може прогресувати до ГПН 3-стадії, в подальшому повільно регресувати до 2-ї стадії*
2	*ГПН 1-ї стадії може прогресувати до ГПН 3-стадії, в подальшому швидко регресувати до 2-ї стадії*
3	*Епізод персистуючого ГПН (≥48 год) може змінитися повільною регресією а потім ускладнитися повторним ГПН 2-ї стадії і швидко відновитися до нормальної функції*
4	*Повільна прогресуюча дисфункція нирок після епізодк ГПН 2-ї стадії*
5	*Прогресивне погіршення функції нирок і перехід в ХНН*

Робоча група ADQI в 2017 році ввела поняття ГОСТРА ХВОРОБА НИРОК (ГХН) – стан при якому ознаки ГПН зберігаються понад 7 діб після виявлення ГПН, а більше 90 діб треба розглядати як ХНН

В 2014-2018 роках в клініці анестезіології та інтенсивної терапії Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького знаходилося 317 хворих з ознаками ГПН

	CVVHDF	HD
Мужчини	21	187
Жінки	43	66
Вік (роки)	56±3	59±4
APACHE 11 (бали)	12,5±1,5	11,9±2,1
SOFA (бали)	4,5±0,5	4,7±0,5

Для оцінки рекрутабельності нефронів використовували “фуросемід-стрес-тест”: Фуросемід 1мг/кг (1,5 мг/кг) – збільшення діурезу понад 200 мл вказує на наявність кровотоку в ділянці проксимального звивистого канальця. В протилежному випадку – предиктор прогресування ГПН і один з показів до початку НЗТ.

Основні інградієнти нутритивної терапії хворих з ГПН

Інградієнт	Кількість/24 год
Енергія (ккал/кг)	25-30
Вуглеводи (г/кг)	3-5
Ліпіди (г/кг)	0,8-1,2
Білки (г/кг) Консервативна тарапія При НЗТ При пролонгованій НЗТ	 0,8-1,2 1,3-1,5 до 1,7
Азотистий баланс (г/кг)	+1-2

Летальність:

к/х хворі без ГПН:5,9%

к/х хворі з ГПН:40%

ЗРХ без ГПН: 12,6%

ЗРХ з ГПН: 47,5%

Летальність не залежала від технології НЗТ

CVVHDF:

✓ більш “лагідна” в гемодинамічно не стабільних пацієнтів,

✓ сама “їде” до хворого

✓ але більш трудоємка.

Щиро дякую за увагу